

รายงานผลการดำเนินงานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล

และนิเทศการศึกษา 8 ด้าน ที่ประสบความสำเร็จ

(ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562)

(Best Practice)

โรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์
อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

**รายงานผลการดำเนินงานติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล
และนิเทศการศึกษา 8 ด้าน ที่ประสบความสำเร็จ**
(ตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562)

ชื่อผู้นำเสนอ นายเกียรติสุนทร พลเยี่ยม

ผู้ร่วมดำเนินงาน นายอิทธิพล ไชยสุทธิ์, นายสมเกียรติ แก้วหาญ, นางบุญเรือน ไชยสิทธิ์, นางสาวรัชนิบูลย์
แสงทอง, นายสิทธิพร บุญยิ่ง, ว่าที่ร้อยตรีธีรวัฒน์ แสงศรี, นางจิราพร ไยวัน

โรงเรียน ศรีแก้วประชาสรรค์ สหวิทยาเขต เลิงนกทา กลุ่ม ไทยเจริญ

โทรศัพท์ 045 979874 **โทรสาร** 045 979874 **E-mail** :: skp@srikaew.ac.th **เลขประจำตัวผู้เสียภาษี** อารของ
โรงเรียน :: 0994000352573 **รหัส SMIS** :: 35022012 **รหัส OBEC** :: 1035430419

เว็บไซต์ <http://www.srikaew.ac.th/>

1. บทสรุปสารสนเทศที่สำคัญและตัวชี้วัดความสำเร็จของผลงาน

การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ทั้ง 8 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานการปฏิบัติงาน
โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) นั้นมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดคุณภาพใน
การจัดการศึกษา ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหา อุปสรรคได้อย่างทันทั่วถึง อีกทั้งช่วยยกระดับความสามารถของ
บุคลากรที่ดำเนินการในระดับปฏิบัติของบุคลากรได้เต็มศักยภาพ อันจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพให้บรรลุ
เป้าหมายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ ต้องสามารถทำงานด้วยความ
สบายใจ มีความรู้สึกเป็นกันเอง ไม่เกรงหรือเกิดความหวาดละแวงซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการ
นิเทศ สามารถแลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันได้อย่างเป็นกันเองเหมือนคนใน “ครอบครัว” บุคลากรของสถานศึกษา
ได้การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษอย่างต่อเนื่อง เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่มีลักษณะ
เป็น “ครอบครัว” เดียวกัน “ครอบครัวศรีแก้ว” โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะสมาชิก
ของครอบครัว ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็มความสามารถ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มี
คุณภาพ บรรลุเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้แก่

1.1 ด้านการบริหารงานแผนงานและการประกันคุณภาพ

- ยึดหลักการบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและจริงจัง
- ยึดแนวปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562)
และนโยบาย กลยุทธ์จุดเน้นของเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ใช้หลักการบริหารงานโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) โดยการมีส่วนร่วมของ Stakeholders เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

- มีการวิเคราะห์ข้อมูลภายในและภายนอก (SWOT) และการประเมินและควบคุมความเสี่ยง ที่นำไปสู่การจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา ที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาของชาติ

- มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ กำหนดให้บุคลากรทุกคน มีสมุค นิเทศและมีการบันทึกผลการนำเสนอแนะจากการนิเทศไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง บุคลากรทุกคนได้รับการนิเทศ อย่างสม่ำเสมอและครอบคลุมในทุกเรื่อง ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านการบริหารวิชาการ

- มีการกำหนดวิสัยในการพัฒนาวิชาการ โดยใช้มาตรฐานงานวิชาการ 7 ภาระงาน 28 ตัวชี้วัด และ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพของผู้เรียน

- ใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็ว ทันทั่วถึง

- ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเพื่อการบริหารวิชาการและแสวงหาข้อมูล สารสนเทศ เพื่อการพัฒนา งานวิชาการ และกำหนดให้มีนิเทศ ติดตามและการรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ

- ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษา ด้านการพัฒนาศักยภาพ ความรู้และกระบวนการ จัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควบคู่กับการวิจัย เพื่อพัฒนา (R&D) และแก้ปัญหาการเรียน การสอน อย่างถูกต้องเหมาะสม

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ ผู้เรียนมีศักยภาพหลายด้านตามลักษณะความแตกต่างระหว่าง บุคคล

- ผลงานจากการบริหารจัดการด้านการบริหารวิชาการ

● นักเรียนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET 2560-2561-2562) สูงขึ้น

ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	เฉลี่ย 3 ปี	หมายเหตุ
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	มีค่าเฉลี่ยที่	32.15	34.27	28.23	31.55	ลดลง 6.04
- ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	มีค่าเฉลี่ยที่	28.05	29.81	31.73	29.86	เพิ่มขึ้น 1.92

● นักเรียนและครูได้รับรางวัลจากการแข่งขันศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 69 รางวัลระดับเขตพื้นที่ การศึกษา จำนวน 38 เหรียญทอง 12 เหรียญเงิน 4 เหรียญทองแดง และเหรียญรางวัล ระดับชาติ จำนวน 5 เหรียญทอง 1 เหรียญทองแดง

● นักเรียนและครูได้รับรางวัลจากการแข่งขันกีฬา

- การแข่งขันมวยปล้ำ มวยปล้ำชายหาด ชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย ณ โรงเรียนเล็งนกทา ระหว่าง วันที่ 20-25 มิถุนายน 2562 ผลการแข่งขัน 5 เหรียญทอง 4 เหรียญเงิน 5 เหรียญทองแดง
- กีฬา สพม 28 เมื่อ วันที่ 5-13 กรกฎาคม 2562 ที่ศรีสะเกษ 1 เหรียญทอง (ทุ่มน้ำหนัก) 1 เหรียญเงิน (ขว้างจักร)

- ผลการแข่งขันกีฬามวยปล้ำ การแข่งขันกีฬาระหว่างโรงเรียนส่วนภูมิภาคจังหวัดยโสธรแข่งที่โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์ 26-27 สิงหาคม 2562 ผลการแข่งขัน 2 เหรียญทอง 5 เหรียญเงิน 12 เหรียญทองแดง
- การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 36 รอบคัดเลือกตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีนักเรียนได้เป็นตัวแทน(มวยปล้ำหญิง) 2 คน จะเดินทางไปร่วมการแข่งขันฯ ที่จังหวัดตราด ช่วงเดือนมีนาคม 2563
- ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติ รางวัลครูปลอดอบายมุข รางวัลครูเพชร สพม.28 รางวัลครูเพชร สหวิทยาเขตฯ
- ผู้บริหารได้รับรางวัลผู้บริหารดีเด่น
- สถานศึกษาได้รับเกียรติบัตรและโล่ รางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ 18 ประเภท “กลุ่มเยาวชนต้นกล้า โรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์”
- สถานศึกษาได้รับเกียรติบัตร “ชนะเลิศการประกวดหนังสือ” เรื่อง “ทริปนี้ที่ศรีแก้ว” ตามโครงการอบรมพัฒนเด็กและเยาวชนสู่ไทยแลนด์ 4.0 ของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดยโสธร
- สถานศึกษาได้รับเกียรติบัตร รางวัลเกียรติบัตร สถานศึกษารางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2561 ระดับทอง “ประเภทสถานศึกษาขนาดเล็ก ระดับเขตพื้นที่การศึกษา”
- สถานศึกษาได้รับรางวัลเสมา ป.ป.ส.ประเภทผลงานดีเด่น ระดับทอง โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ปีการศึกษา 2562 และส่งผลงานประกวดระดับเพชรใน ปี 2563
- ได้ประกาศรับรองให้เป็นสถานศึกษามีคุณภาพ จากสำนักงานประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

1.3 ด้านการบริหารกิจการนักเรียน

- ติดตามการดำเนินงานระบบดูแลฯ ให้มีความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานครบถ้วนตามกระบวนการของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการแต่งตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อติดตามช่วยเหลือนักเรียนทุกหมู่บ้านได้อย่างทั่วถึง ทันทีทันที่

- การประสานงานหน่วยงาน องค์การอื่น ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือ สอดส่อง ป้องกันและแก้ไขเหตุฉว่นเหตุร้าย กรณีฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน เช่น การช่วยเหลือยากจน นักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วม เป็นต้น ตลอดจนมีการเฝ้าระวังพฤติกรรมนักเรียนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนได้รับรางวัลชมเชยการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปี 2562

- ครูที่ปรึกษามีข้อมูลนักเรียนรายบุคคล มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน 100 เปอร์เซ็นต์ ในกรณีปกติภาคเรียนละ 1 ครั้ง และในกรณีพิเศษตามสถานการณ์ มีการวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลอย่างครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

- ครูที่ปรึกษาและครูผู้สอน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลผลการวิเคราะห์นักเรียนรายบุคคล และนำผลการวิเคราะห์ผู้เรียน มาใช้เพื่อการช่วยเหลือและจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน โดยเน้นให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

- นักเรียนเป็นคนดี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ รู้รักสามัคคี มีคุณธรรมและค่านิยมหลักของคนไทย ตลอดจนทักษะ/สมรรถนะของนักเรียนศตวรรษที่ 21 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร เช่น กิจกรรมกลุ่มเยาวชนต้นกล้า, กลุ่ม อย.น้อย, กลุ่ม TO BE NUMBER ONE , กลุ่มยุวเกษตร จากผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษาที่ผ่านมา มีค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่ผ่านการประเมิน คิดเป็นร้อยละ 88.27

- ปอดดสารเสพติด มีการจัดกิจกรรมเพื่อการรณรงค์ส่งเสริมให้ห่างไกลยาเสพติดและมีการเฝ้าระวัง ที่หลายฝ่ายมีส่วนร่วมและได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สถานีตำรวจภูธรอำเภอเลิงนกทา , โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลศรีแก้ว, สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดยโสธรได้รับการประกาศเป็นสถานศึกษาปลอดสิ่งเสพติดและอบายมุข ปี 2562

- อยู่อย่างพอเพียง นักเรียนมีครอบครัวที่ดำเนินชีวิตตามวิถีของชุมชนเกษตรกรรม

- มีจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีกลุ่มเยาวชนที่เข้มแข็งที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทั้งในโรงเรียนและในชุมชนโดยได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากหน่วยงาน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้นักเรียนได้รับรางวัล ลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ 18 หัวข้อ “ดิน น้ำ ป่า ผูกพัน วิถีพอเพียง” ประจำปี พ.ศ. 2561 ประเภท กลุ่มเยาวชน ในชื่อ ผลงาน “กลุ่มเยาวชนต้นกล้าโรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์” โดยสถาบันลูกโลกสีเขียว บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

- การอบรมพัฒนาเด็กและเยาวชนสู่ไทยแลนด์ 4.0 เมื่อวันที่ 14-15 สิงหาคม 2562 โรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์ ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดหนังสือ หัวข้อ ของดีในชุมชน และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต เรื่องที่เยาวชนเสนอคือ “ทริปนี้ที่ศรีแก้ว” เผยแพร่ทาง **Website** ของจังหวัดยโสธร และทางสื่อ **Youtube**

1.4 ด้านการบริหารงานบุคคล

- มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของบุคลากร เพื่อการวางแผนอัตรากำลังที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน

- ใช้หลักในการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน โดยมีการกำหนดคุณสมบัติตำแหน่งที่ชัดเจน ยึดหยุ่นได้ ตลอดจนมีการบริหารอัตรากำลังอย่างเหมาะสม และเพียงพอ

- มีแผนการนิเทศ กำกับติดตาม อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น ID Plan การตรวจเอกสารการปฏิบัติงาน ตามกรอบเวลา ภาคเรียนละ 1 ครั้ง / รายงานผลการปฏิบัติงานรายบุคคล (SAR) เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา / รายงานการสอน เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน

- มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส ยุติธรรม นำไปสู่การสร้างขวัญกำลังใจอย่างเท่าเทียม

- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้โปรแกรม Book Mark / โปรแกรมการจัดตารางสอน / โปรแกรมระบบทะเบียนวัดผล SGS / ชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC / การใช้สื่อ DLIT / การใช้สื่อ LINE เพื่อการบริหารจัดการโดยกำหนดให้มี LINE กลุ่ม (กลุ่มครูศรีแก้วประชาสรรค์ กลุ่มฝ่ายบริหารศรีแก้ว / กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา/กลุ่มศิษย์เก่า สป.)

- มีการสร้างขวัญกำลังใจ การสร้างความเข้าใจ การสร้างวัฒนธรรมขององค์กรแบบมีส่วนร่วม “ครอบครัวศรีแก้ว” และยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ

1.5 ด้านการบริหารงานธุรการ

- แต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพียงพอ เพื่อการปฏิบัติงานได้อย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน

- ปฏิบัติงานธุรการโดยยึดระเบียบงานสารบรรณ

- ใช้ช่องทางการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ โดยสื่อ Website : <http://www.srikaew.ac.th/>

E-mail :: skp@srikaew.ac.th

- ใช้เทคโนโลยีในการบริหารงานธุรการ สร้างช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหลายช่องทาง
- ส่งเสริมวัสดุ อุปกรณ์ ที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอต่อการใช้งาน
- มีระบบจัดเก็บและสืบค้นที่พร้อมให้บริการ

1.6 ด้านการเงินและพัสดุ

- มีแผนการบริหารงบประมาณ ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปี ที่มีความยืดหยุ่นตามความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน ทั้งนี้โดย ยึดหลักการบริหารการเงินให้คุ้มค่าลงทุน ประหยัดแต่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา

- การใช้จ่ายงบประมาณยึดระเบียบและแนวปฏิบัติ ที่ทางราชการกำหนด โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

- เข้าใจนโยบาย อำนาจหน้าที่ ระเบียบการคลัง พัสตุ การเงินและหมั่นตรวจสอบการใช้งบประมาณอยู่เสมอ และมีรายงานการเงินอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน

- มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ในรูปของคณะกรรมการ ร่วม บริหารอย่างโปร่งใส มีความซื่อสัตย์ สุจริต และความละเอียดรอบคอบ

- มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

1.7 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

- เน้นความสะอาด มั่นคง ปลอดภัย มีระเบียบ สดใส สวยงามและเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา
- จัดให้มีสื่อ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก สะอาด บรรยากาศน่าเรียนรู้ เช่น สวนกล้วยหลากพันธุ์ ศูนย์เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ซึ่งใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งวัตถุดิบในการสร้างผลิตภัณฑ์ ตามนโยบาย 1 โรงเรียน 1 ผลิตภัณฑ์
- ส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียน การใช้แหล่งเรียนรู้และการสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ตลอดจนการใช้วิทยากรท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อสนับสนุนการสอนภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ท้องถิ่น
- กำหนดวิสัยทัศน์ ในการสร้างสรรค์บรรยากาศด้านสถานที่ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีการจัดการพื้นที่ มีบุคลากรรับผิดชอบและมีการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบอย่างเป็นรูปธรรม
- มีการระดมทุนจากคณะกรรมการเก่า เพื่อก่อสร้างอาคารโดมโรงอาหาร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการให้บริการและถูกต้องตามหลักสุขอนามัย

1.8 ด้านชุมชนและภาคีเครือข่าย

- มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น ก่อตั้งชมรมศิษย์เก่า จัดทำประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารชมรม เพื่อเป็นคณะดำเนินการตามข้อบังคับชมรม , จัดตั้งคณะกรรมการผู้ปกครองเครือข่าย ในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน เพื่อประสานงานด้านการเฝ้าระวังพฤติกรรมนักเรียน การแก้ปัญหาแก่ผู้เรียนและการระดมทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา
- จัดให้มีการบริการด้านต่างๆ เช่น ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เช่น เปิดพื้นที่ของโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ Free WiFi , บุคลากรเป็นคณะกรรมการและเป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานอื่นๆ , อนุญาตให้ยืมครุภัณฑ์ ให้ใช้อาคารสถานที่ในการอบรม สัมมนา ประชุมกลุ่มเกษตร ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของชุมชน อาทิ กิจกรรมปลูกต้นไม้ กิจกรรมทำบุญบริจาค กิจกรรมบุญบั้งไฟ เป็นต้น
- มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม ประเพณีของชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เช่น จัดนักเรียนร่วมขบวนแข่งงานบุญบั้งไฟ, นำนักเรียนร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน , กิจกรรมรณรงค์ในโอกาสต่าง ๆ อาทิ การป้องกันไข้เลือดออกและโรคระบาด , การส่งเสริมประชาธิปไตย , การต่อต้านยาเสพติดและโรคเอดส์ , การป้องกันโรคพยาธิใบไม้ งูคินปลาดิบ เป็นต้น
- ประสานสัมพันธ์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการเพื่อให้และขอรับความร่วมมือ ในการส่งเสริมกิจกรรมทางการศึกษา เช่น กิจกรรมเปิดบ้านทางวิชาการ , กิจกรรมเยาวชนต้นกล้า อย่างต่อเนื่อง
- ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำงาน พัฒนาชุมชนท้องถิ่น ร่วมกับเทศบาล รพ.สต. ตำรวจ ผู้นำชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ร่วมการกำหนดแผนพัฒนาตำบล ตามเทศบัญญัติของเทศบาลตำบลศรีแก้ว และร่วมประชุมบูรณาการตำบลศรีแก้วเป็นประจำทุกเดือน

- ชุมชน/หน่วยงาน/บุคคล ร่วมให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ทุนการศึกษา และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น งบประมาณจากเทศบาลตำบลศรีแก้ว สนับสนุนโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 15,000 บาท / โครงการเยาวชนต้นกล้า จำนวน 15,000 บาท / เงินช่วยเหลือนักเรียนที่ได้รับผลกระทบน้ำท่วม 8,000 บาท / เงินรางวัลหนังสือของกลุ่มเยาวชน จากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2,000 บาท

- ใช้หลัก “บวร” ในการบริหารจัดการ บ้าน วัด โรงเรียน และการมีส่วนร่วมของ Stakeholders เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

2. ที่มาและความสำคัญของผลงาน

พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 มาตรา 20 กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตมีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ก.ต.ป.น.) โดยมีบทบาทร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา การบริหารจัดการและการดำเนินงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการต่อไป โรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์ ได้ใช้มาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) มาใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน และมีคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลภายใน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การดำเนินงานของสถานศึกษาตามกรอบมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านผู้เรียน ด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านระบบการทำงาน และด้านชุมชนและภาคีเครือข่าย และภาระงานอื่น ๆ ตามกรอบงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) ตลอดจนภาระงานอื่นที่ดำเนินการเป็นปกติในการบริหารและการจัดการศึกษา มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจึงค้นหาวិธีการ แนวทางในการปฏิบัติและกำหนดเป็นนโยบายในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการของหน่วยงานต้นสังกัด การดำเนินงานเพื่อการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ตลอดจนกรอบภาระงานตามมาตรฐานการศึกษานั้นสถานศึกษาดำเนินการตามหลักครบถ้วน โดยถือว่าทุกคนในองค์กรเป็นคนในครอบครัว “ครอบครัวศรีแก้ว” มีความเสมอภาคและดำเนินการให้ต่อเนื่องเป็นวัฒนธรรมองค์กร หลักการดังกล่าวเป็นที่ยอมรับของทุกคนในองค์กร ซึ่งนอกจากการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ส่งผลให้เกิดความรักความสามัคคี ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กรแบบเป็นกันเอง ทั้งผู้บริหารในระดับผู้บังคับบัญชาหรือพ่อ และในระดับปฏิบัติคือผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูก ซึ่งเป็นพี่เป็นน้องตามวัยวุฒิและคุณวุฒิ ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ บรรลุเป้าประสงค์ตามตัวชี้วัด

ความสำเร็จของผลงานและผลผลิตหลักคือตัวผู้เรียนที่เป็นคนดี มีคุณภาพและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาของชาติ

3. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน

3.1 เพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษาได้รับการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง

3.2 เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีลักษณะเป็นครอบครัวเดียวกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและมีเป้าหมายเดียวกัน

3.3 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพ บรรลุเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา

4. หลักการ/ทฤษฎี ที่เป็นหลักคิดในการออกแบบนวัตกรรม

หลักการนิเทศแบบครอบครัว มีหลักคิดมาจากความเชื่อที่ว่า คนในครอบครัว เป็นกลุ่มคนที่มีความรัก ความเข้าใจกัน มีความเป็นกันเองและให้ความเคารพกัน ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ตามความหมายของคำว่า “ครอบครัว” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า สถาบันพื้นฐานของสังคมที่ประกอบด้วยสามี ภรรยาและหมายรวมถึงลูกด้วย ในสารานุกรมเสรีให้ความหมายของ “ครอบครัว” ว่า กลุ่มของบุคคลที่สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน มีความใกล้ชิดกัน และอาศัยในที่เดียวกัน ความหมายของครอบครัวในทางพันธุศาสตร์จะพิจารณาถึงความสัมพันธ์ทางสายเลือดเป็นหลัก แต่ในสังคม คนทั่วไปมักจะเข้าใจความหมายของครอบครัวในทางภาพลักษณ์มากกว่าทางพันธุศาสตร์

คำว่า “ครอบครัว” ตามหลักการนิเทศของโรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์ จึงหมายถึง ภาพลักษณ์ขององค์กร ที่ประกอบด้วยพ่อแม่ลูก ซึ่งหมายถึง ผู้บริหาร หัวหน้างาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีความใกล้ชิดกัน และอาศัยในที่เดียวกัน มีความรักความเข้าใจกัน มีความเป็นกันเองและให้ความเคารพกัน ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และมีเป้าหมายเดียวกันเพื่อการสร้างครอบครัวให้มั่นคงหรือการยกระดับคุณภาพการศึกษานั้นเอง ทุกคนจึงต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนและปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความเอาใจใส่ รับผิดชอบและเสียสละ โดยเห็นประโยชน์ของส่วนรวมหรือครอบครัวเป็นหลัก แม้ว่าในครอบครัวอาจมีสมาชิกที่มีลักษณะพฤติกรรมหรือความแตกต่างระหว่างบุคคลอยู่บ้าง ก็เป็นเรื่องปกติ ผู้ที่เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือผู้บริหารจึงต้องมีความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ความถนัด ความรู้ความสามารถของสมาชิกแต่ละคนและสามารถมอบหมายหน้าที่ ควบคุมสมาชิกทุกคนในครอบครัวให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เสมอภาค ดังทฤษฎีที่อ้างถึงดังต่อไปนี้

ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Human & Motivation)

มาสโลว์ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับ แรงจูงใจ(Maslow's General Theory of Human & Motivation) โดยมาสโลว์ ได้อธิบายถึงความต้องการของมนุษย์ ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูง (Hierarchy & Needs) และเป็น

ทฤษฎีที่ยอมรับกันแพร่หลายสมมติฐานดังกล่าวมีความเกี่ยวกับ พฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้ (Abraham H.Maslow. 1954: 80 - 106)

1. มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอ และไม่มีที่สิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง ขนาดที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุด และจะเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับชั้นความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการระดับต่ำ ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะมีผลเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

4. ตามทฤษฎีของมาสโลว์ได้แบ่งลำดับชั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) ไว้ 5 ชั้นจากต่ำไปสูง ดังนี้

- **ต้องการของร่างกาย (Physiological needs)** เป็นความต้องการพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ได้แก่ ความต้องการปัจจัยสี่ ความต้องการการยกย่อง และความต้องการทางเพศ ฯลฯ เป็นต้น
- **ความต้องการความปลอดภัย (Safety needs)** เป็นความต้องการที่เหนือกว่าความต้องการอยู่รอด ซึ่งมนุษย์ต้องการเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้น เช่น ต้องการความมั่นคงในการทำงาน ความต้องการได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความต้องการความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ เป็นต้น
- **ความต้องการด้านสังคม (Social needs)** หรือความต้องการความรักและการยอมรับ (Love and belongingness needs) ความต้องการทั้งในแง่ของการให้และการได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการให้ได้การยอมรับ เป็นต้น
- **ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs)** ซึ่งเป็นความต้องการการยกย่องส่วนตัว (Self-esteem) ความนับถือ (Recognition) และสถานะ (Status) จกสังคม ตลอดจนเป็นความพยายามที่จะให้มีความสัมพันธ์ระดับสูงกับบุคคลอื่น เช่น ความต้องการให้ได้การเคารพนับถือ ความสำเร็จ ความรู้ ศักดิ์ศรี ความสามารถ สถานะที่ดีในสังคมและมีชื่อเสียงในสังคม
- **ความต้องการประสบความสำเร็จสูงสุดในชีวิต (Self-actualization needs)** เป็นความต้องการสูงสุดแต่ละบุคคล ซึ่งถ้าบุคคลใดบรรลุความต้องการในขั้นนี้ได้ จะได้รับการยกย่องว่าเป็นบุคคลพิเศษ เช่น ความต้องการที่เกิดจากความสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ นักร้องหรือนักแสดงที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

โดยธรรมชาติของมนุษย์นั้นไม่ต้องการ การกดขี่หรือมีความรู้สึก ว่า ตนเองด้อยกว่าคนอื่น และหากบุคคลใดเกิดความรู้สึกนั้นแล้ว มักจะปิดกั้นความรู้สึก ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าสนทนาหรือแสดงออกมาด้วยความเกรงใจ ซึ่งอาจไม่ใช่ข้อเท็จจริงทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้สึกที่มีต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีตำแหน่งสูงกว่า หากแต่ผู้มีตำแหน่งสูงกว่าหรือผู้บังคับบัญชา ไม่มีกลยุทธ์หรือวิธีการที่

จะลดความเลื่อมล้ำ ที่ทำให้เกิดความรู้ไม่ดีแล้ว การสร้างความเชื่อมั่น เชื่อถือหรือไว้วางใจก็จะไม่เกิดขึ้นระหว่างกัน องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรง แสดงหลักธรรมไว้เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและเป็นหลักธรรมที่สามารถ ลดความรู้สึกละอายใจที่ไม่ดีต่อกันและสร้างเสริมความไว้วางใจกัน ประจุคนในครอบครัวได้ หลักธรรมนั้นคือ **สังกหัตถุ แปลว่า วิธีสงเคราะห์** หมายถึง วิธีปฏิบัติเพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจคนอื่นที่ยังไม่เคยรักใคร่ นับถือ หรือที่รักใคร่นับถืออยู่แล้วให้สนิทแนบยิ่งขึ้น พึงง่าย ๆ สังกหัตถุ ก็คือ เทคนิควิธีทำให้คนรัก หรือมนต์ผูกใจคน นั่นเอง มีทั้งหมด 4 ประการ ดังนี้

1. **ทาน ทาน** คือ การให้ ได้แก่ การเสียสละ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปันช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ การให้ทานให้เพื่อขจัดกิเลส เช่น การบริจาคทานแก่สมณชีพรามณ์ ผู้ทรงศีล เพื่อขจัดความโลภหรือความตระหนี่ เป็นการชำระจิตใจให้สะอาด ยกย่องจิตใจให้สูงขึ้น และการให้เพื่อสงเคราะห์หรือเพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจคนอื่น การทำทานโดยให้สังกหัตถุนี้ ในแง่ปฏิบัติ หมายถึง การเฉลี่ยหรือแบ่งให้จากส่วนที่คนมีอยู่ มิใช่ให้มากมายจนไม่เหลือ หรือให้จนผู้รับร่ำรวย จุดประสงค์เน้นที่การแสดงอหิสาภัยไมตรีมากกว่าความมากหรือน้อยของวัตถุที่ให้ เพราะฉะนั้น คนยากจนหรือคนที่มัวติดสิ่งของเล็กน้อยก็สามารถแบ่งปันให้ทานผู้อื่นได้ตามอัฏภพของตน เช่น การแบ่งปันอาหารให้เพื่อน แบ่งปันเครื่องเขียนให้เพื่อน เป็นต้น คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภ ไม่เห็นแก่ตัว เราควรคำนึงอยู่เสมอว่า **ทรัพย์สินของที่เราหามาได้ มิใช่สิ่งจีรังยั่งยืน เมื่อเราสิ้นชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถจะนำติดตัวเอาไปได้**

2. **ปิยวาจา** ได้แก่ การพูดคำสุภาพ อ่อนหวาน เพื่อให้เกิดความสมานสามัคคี ปิยวาจาทำได้ง่าย เพราะวาจานั้นมีในตัวเรา เพียงเรามีสติ มีเมตตาในใจก็สามารถพูดออกมาได้ คำพูดมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

(1) คำพูดที่พูดออกไปแล้วคนฟังเกลียด เช่น คำหยาบ คำด่า คำประชด คำกระทบกระทั่ง คำแดกดัน คำสบถ เป็นต้น คำพูดเหล่านี้เรียกว่า "อัปปิยวาจา"

(2) คำพูดที่พูดออกไปแล้วทำให้คนฟังรัก เช่น คำอ่อนหวาน คำชมเชยจากใจจริง คำพูดที่ชวนให้เกิดความสมัครสมานไมตรี เป็นต้น

3. **อิตถจริยา** หมายถึง การบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือกันและกันในวงแคบ และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในวงกว้าง หลักธรรมข้อนี้มุ่งสอนให้คนพัฒนาตน 2 ด้าน คือ การทำตนให้เป็นประโยชน์ และทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ การทำตนให้เป็นประโยชน์ หมายถึง ทำตนให้มีคุณค่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ อย่างคำพังเพยที่ว่า "อยู่บ้านท่านอย่างนิงดูดาบ บั้นวัวปั้นควายให้ลูกท่านเล่น" หรือ "อยู่ก็ให้เขาไว้ใจไปก็ให้เขาคิดถึง" คนที่ไม่นิงดูดาบมีอะไรพอจะช่วยเหลือคนอื่นและสังคมได้ก็เอาใจใส่ชวนช่วยเหลือตามสติกำลังทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า "คนทำห่มุณณะในสังฆาม" อยู่ที่ไหนก็สร้างความเจริญที่นั่น วิธีทำตนให้เป็นประโยชน์และทำสิ่งที่ เป็นประโยชน์ อาจทำได้หลายวิธี เช่น การตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ฝึกฝนอบรมตนให้เป็นคนเจริญด้วยความรู้ ความสามารถ เป็นบุตรที่ดีของบิดามารดา เป็นศิษย์ที่ดีของครูอาจารย์เป็นนักเรียนที่ดีของสถานศึกษา เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย ตลอดจนเป็นศาสนิกชนที่ดีของพระพุทธศาสนา

4. **สมานัตตตา** การวางตนเสมอต้นเสมอปลาย หมายถึง การวางตนได้เหมาะสม

มีความหมาย 2 ประการ คือ

(1) วางตนได้เหมาะสมกับฐานะที่ตนมีอยู่ในสังคม เช่น เป็นหัวหน้าครอบครัว เป็นบิดามารดา เป็นครูอาจารย์ เป็นเพื่อนบ้าน เป็นต้น ตนอยู่ในฐานะอะไรก็วางตนให้เหมาะสมกับฐานะที่เป็นอยู่ และทำได้ อย่างเสมอต้นเสมอปลาย

(2) ปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอต่อคนทั้งหลาย ให้ความเสมอภาค ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น เสมอ ในสุขและทุกข์ คือ ร่วมสุขร่วมทุกข์ ร่วมรับรู้ปัญหา และร่วมแก้ปัญหาเพื่อประโยชน์ของสังคม คุณธรรมข้อนี้ จะช่วยให้เราเป็นคนมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย

สังคหวัตถุ 4 ประการดังกล่าวมาแล้ว อำนวยประโยชน์ที่มองเห็นได้เป็นรูปธรรมดังต่อไปนี้ดังนี้

1. ช่วยให้บุคคลดำรงตนอยู่ได้ในสังคมด้วยความสุข
2. เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจ สมานไมตรีระหว่างกัน
3. เป็นเครื่องส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ให้ความเคารพนับถือกันตามสมควรแก่ ฐานะ
4. เป็นเครื่องประสานองค์ประกอบต่างๆ ของสังคมให้คงรูปอยู่และดำเนินไปได้ด้วยดี
5. ช่วยส่งเสริมศีลธรรมและป้องกันความประพฤติเสื่อมเสียในสังคม

การนิเทศโดยหลักการที่เรียกว่า “**นิเทศแบบครอบครัว**” ของโรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์ ให้เกิดความเป็นครอบครัวศรีแก้วของสมาชิกหรือเพื่อนร่วมงาน โดยผู้บริหารใช้ทฤษฎีของมาสโลว์ เพื่อวิเคราะห์ให้รู้จัก บุคลากรต่างลักษณะเฉพาะ ความรู้ความสามารถและความต้องการ ส่วนสมาชิกทุกคนของครอบครัว จะต้อง มี หลักธรรม สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักปฏิบัติ จึงจะช่วยให้ครอบครัวหรือองค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาได้ในที่สุด

5. วิธีปฏิบัติที่ดี

(วิธีการและกระบวนการที่เป็นระบบตามหลัก P-D-C-A Cycle : เน้นสารสนเทศที่เป็นการบริหารจัดการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ทั้ง 8 ด้าน ที่ประสบความสำเร็จ (Best Practice)

1. **ขั้น P** คือ การวางแผน (Plan) การทำงาน ผู้บริหารสร้างความตระหนักแก่สมาชิกทุกคนให้เห็น ความสำคัญของการบริหารจัดการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ทั้ง 4 ด้านและการให้ ความสำคัญกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาร่วมกัน โดยมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารงานบริหารทั่วไป มีบทบาทสำคัญในการนิเทศการงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2560 (ปรับปรุง พ.ศ. 2562) งานตามกรอบนโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น และงานอื่นๆ ในฐานะผู้ใหญ่ในครอบครัว สร้างความ ไว้วางใจ ให้ความเชื่อมั่นแก่สมาชิก และให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้นิเทศการสอนของสมาชิกในกลุ่มสาระ

๑ ตลอดจนภาระงาน กิจกรรมอื่นๆในรูปแบบสมาชิกของครอบครัวศรีแก้ว ที่สามารถปรึกษาหารือกันได้ทุกเรื่อง เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC) ในขั้นนี้กำหนดให้มีเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร คือ แผนงาน/โครงการ, คำสั่งในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติและการมอบหมายงานที่ชัดเจน

2. ขั้น D คือ การลงมือทำ (Do) ในขั้นนี้โรงเรียนจะออกคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบงาน โดยยึดความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ตลอดจนหลักวิชา ภูมิความรู้ เพื่อให้มีลักษณะของ ครอบครัวศรีแก้ว ทำให้สมาชิกทุกคนสามารถปฏิบัติบทบาทหน้าที่ในภาระงานที่รับผิดชอบ ทั้งในสายงานหลัก คืองานการสอน และงานในหน้าที่พิเศษได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารหรือหัวหน้ากลุ่มงาน ในฐานะผู้นำและผู้อาวุโสของครอบครัวจะต้องเข้าไปสร้างความคุ้นเคย พูดคุย ร่วมทำกิจกรรม เช่น กินข้าว นั่งเล่น สนทนากันและสอดแทรกเรื่องที่ต้องการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ทั้ง 8 ด้าน ไปพร้อมกัน โดยไม่มุ่งเน้นให้เห็นรูปแบบการนิเทศที่เป็นทางการ แม้จะมีการกำหนดปฏิทินนิเทศไว้เป็นกรอบบ้าง แต่อาจก็สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และเวลาตามกรอบการดำเนินงานที่ต้องการนิเทศ ติดตาม ส่วนการบันทึกการนิเทศผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศ จะต้องทำการบันทึกการนิเทศเองตามความเข้าใจ ในสมุดบันทึกการนิเทศรายบุคคล หลังจากได้รับการนิเทศและให้ผู้รับการนิเทศหรือผู้ถูกนิเทศลงนามรับทราบไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อนำเสนอแนะนั้นไปสู่การปฏิบัติแล้ว ผู้รับการนิเทศจะบันทึกและนำเสนอหัวหน้าครอบครัวหรือผู้บริหารอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ได้ถือปฏิบัติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ สมาชิกทุกคนมีความเข้าใจตรงกันว่ากระบวนการนี้เป็นกระบวนการนิเทศของโรงเรียน ดังนั้นการนิเทศลักษณะนี้สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกฝ่ายทุกผ่าน ทุกคนทุกสถานที่ โดยไม่จำกัดเวลา

3. ขั้น C คือ การตรวจสอบงาน (Check) ในการปฏิบัติงานตามภาระงานที่บุคลากรได้รับมอบหมาย ตามคำสั่งแล้วนั้นผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จะติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการตามขั้นตอนและระเบียบที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) ในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การวางแผน ออกคำสั่งมอบหมายงาน การดำเนินงาน การสรุปผลและรายงาน ในทุกขั้นตอนนี้การพูดคุย ปรึกษาหารือกันได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากบุคลากรหรือสมาชิกของครอบครัวมีจำนวนน้อยจึงมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่เป็นภารกิจของโรงเรียน การรายงานผลการดำเนินการหรือการนำเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ จะเป็นช่องทางที่ใช้ในการตรวจสอบหลักที่ครอบครัวใช้เป็นแนวปฏิบัติ

4. A คือ การปรับปรุง แก้ไข งานให้ดีขึ้น (Act) เมื่อมีการพูดคุย ปรึกษาหารือกันอย่างต่อเนื่อง ก็สามารถเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น ได้ทันทีเกิดปัญหาหรือมีอุปสรรค การกำหนดแนวทางแก้ไข ใช้การประชุมสมาชิกครอบครัวทุกคน (สังคมแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC)) เพื่อแก้ไขปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อองค์กรหรือสมาชิกขององค์กร แต่หากปัญหาหรืออุปสรรคไม่หนักหนา ผู้รับผิดชอบสามารถขอคำปรึกษาโดยตรงจากผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานหรือเพื่อนร่วมงานที่มีความรู้ ความสามารถหรือมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ทั้งนี้เมื่อสิ้นสุดภารกิจตามแผนงานกำหนดหรือเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาแล้วแต่กรณี

ผู้รับผิดชอบจะทำรายงานผลการดำเนินงาน ที่มีการบันทึกปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงานนั้นไว้ ตลอดจนมีการบันทึกแนวทางแก้ไข ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานได้ และการรายงานผลการปฏิบัติงานกำหนดให้สมาชิกครอบครัว จัดยึดการรายงานแบบ 5 บท และต้องรายงานตามขั้นตอน ให้สมาชิกในครอบครัวรับรู้ คือ จากผู้ปฏิบัติ รายงานผ่านหัวหน้าหมวด หัวหน้าฝ่ายและผู้บริหาร ซึ่งในทุกขั้นตอนจะได้รับข้อเสนอแนะซึ่งผู้รับผิดชอบสามารถนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานได้ต่อไป

6. วิเคราะห์จุดแข็ง – จุดอ่อน / ปัญหา – อุปสรรค ในการดำเนินงาน

จุดแข็ง หลักการบริหารแบบครอบครัว เหมือนพี่เหมือนน้องช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันคิดหาทางสร้างสรรค์ให้องค์กร มีคณะทำงานมาร่วมกันบริหารจัดการทั้งภายในและภายนอก มีการแบ่งหน้าที่ มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานหรือสมาชิกของครอบครัว ผู้บริหารหรือหัวหน้าครอบครัวจะต้องมีวิสัยทัศน์กล้าคิด กล้าทำ กล้าเปลี่ยนแปลง สร้างทีมงานให้เข้มแข็ง มั่นคง ทำงานเป็นทีมโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร มีคุณธรรม มีความโปร่งใส มีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วม มีนิติธรรม และมีความคุ้มค่า มีจรรยาบรรณในอาชีพของตนเอง มีความกล้าในการตัดสินใจ มองการบริหารด้วยใจเป็นธรรม สร้างสรรค์ ผู้บริหารที่ดีนั้นจะต้องรู้จักมองการณ์ไกลและรอบด้าน ผู้ได้บังคับบัญชาที่ดีจะต้องมองในจุดหมายเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เต็มเวลา พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในงานที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้การบริหารจัดการ เกิดความเรียบร้อยเป็นระบบ เป็นกลาง เป็นธรรม ผู้ร่วมงานเกิดความอบอุ่น มีความสุขในการทำงาน ทুম่เทและจะทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ตลอดจนทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้า พัฒนาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนสืบไป

จุดอ่อน หลักการบริหารแบบครอบครัว อาจจะทำให้องค์กรไม่ประสบความสำเร็จก็ได้ ถ้าผู้ร่วมงานบริหารแบบครอบครัวมีความคิดแบบ “ทำได้ ไม่ทำได้” เพราะผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่หัวหน้าครอบครัวเป็นเสมือนพ่อ ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินสมบัติของบ้าน ผู้ได้บังคับบัญชาหรือสมาชิกครอบครัวเป็นเสมือนลูก ที่คิดว่าจะทำมากทำน้อยเมื่อแบ่งสมบัติแล้วต้องได้เหมือนๆ กัน เมื่อความคิดเป็นเช่นนี้ ก็จะทำให้ผู้ร่วมงาน ทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม แต่จะคอยความหวังในการแบ่งสมบัติกันเท่านั้น คิดแบบนี้องค์กรอยู่ไม่นาน

ปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารจะเกิดขึ้นเสมอ ในการบริหารแบบครอบครัว คือ ความลำเอียงของผู้บริหาร ในลักษณะรักลูกไม่เท่ากัน เชื่อง่ายหูเบา ขาดความมั่นใจ และสมาชิกครอบครัวในลักษณะคนทำไม่พูด คนพูดไม่ทำ คอยนิทาปลุกปั่นสร้างกระแส ใส่ร้ายป้ายสีคนอื่น มีความระแวงซึ่งกันและกันต่างคนต่างทำ ขาดความเป็นทีมหรือเป็นครอบครัวได้

ดังนั้นการบริหารแบบครอบครัวของโรงเรียนศรีแก้วประชาสรรค์ จึงเป็นการสร้างความตระหนักถึงเป้าหมายร่วมกันขององค์กร ในนามของ “ครอบครัวศรีแก้ว” ภายใต้ความเข้าใจแบบสมาชิกครอบครัว ที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างคุณภาพการศึกษา สร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพร่วมกัน โดยใช้ความรู้ ความสามารถของแต่ละ

คนในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างมุ่งมั่น ด้วยความรับผิดชอบ เสียสละ ร่วมกันทำงานเป็นทีมจะขาดใครคนใดคนหนึ่งไม่ได้ มีหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร มีคุณธรรม มีความโปร่งใส มีนิติธรรม และมีความคุ้มค่า มีจรรยาบรรณในอาชีพของตนเอง และสมาชิกครอบครัวทุกคนต้องมีหลักธรรมประจำใจเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวร่วมกัน คือ สัจจะ 4 หมายถึง แนวทางเพื่อยึดเหนี่ยวใจคนให้เป็นหนึ่งเดียว ให้ดำรงอยู่กันด้วยความรัก และปรารถนาดีต่อกัน ซึ่งประกอบไปด้วยแนวทางแห่งความสันติวิธี ทาน หมายถึง การแบ่งปัน การเสียสละ ประโยชน์ของตนแบ่งให้กับคนอื่น โดยในที่นี้ไม่ใช่การทำทานด้วยทรัพย์สิน ด้วยอาหาร เพียงอย่างเดียวเท่านั้น การให้ทานโดยการไม่โกรธแค้น อภัยให้กันและกัน ปิยะวาจา การพูดด้วยวาจาที่เป็นความจริง ซื่อสัตย์ ด้วยความไพเราะ อุดมจริยา การทำประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นให้มาก โดยเน้นการทำประโยชน์ต่อส่วนรวมและไม่เบียดเบียนผู้อื่น สมนัดดา การวางตนให้เสมอต้นเสมอปลายหนักแน่นมั่นคงและควรวางใจผู้อื่น

7. ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

7.1 ความสามัคคีในหน่วยงาน การให้เคารพนับถือและให้เกียรติกันทั้งในด้านวิทยุและคุณวุฒิของสมาชิกครอบครัวหรือบุคลากรของสถานศึกษาทุกคน

7.2 ความรับผิดชอบของสมาชิกครอบครัวหรือบุคลากรของสถานศึกษา ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และเป้าหมายขององค์กรร่วมกัน

7.3 ความใส่ใจในความสำคัญต่อสมาชิกทุกคนในครอบครัว ของผู้บริหาร โดยยึดหลักธรรมาภิบาล และหลักสังคหวัตถุ 4

8. บทเรียนที่ได้รับ (Lesson Learned) /ที่ค้นพบ

1. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชา ในระดับผู้ปฏิบัติ สามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ไม่ถูกปิดกั้น กล้าแสดงออกและเสนอความคิดเห็น และร่วมกันรับผิดชอบต่อเป้าหมายของสถานศึกษาร่วมกัน เสมือนสมาชิกครอบครัวที่ร่วมกันรักษาผลประโยชน์ของครอบครัวนั่นเอง

2. การให้ความสำคัญกับสมาชิกทุกคนอย่างเสมอภาค ต้องดำเนินการภายใต้ความมีสำนึกของสมาชิกในเรื่องความอาวุโส วิทยุและคุณวุฒิด้วย และผู้บริหารต้องมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ตลอดจนต้องมีความกล้าในการใช้ทั้งพระเดชและพระคุณ เพื่อกองไว้ซึ่งความเป็นผู้นำหรือหัวหน้าครอบครัว เพราะสมาชิกแต่ละคนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. รูปแบบการนิเทศแบบครอบครัว เป็นรูปแบบการนิเทศที่ไม่เป็นทางการ ดังนั้นการเก็บหลักฐานการนิเทศ จำเป็นต้องมีการกำชับและทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้นำนิเทศและผู้รับการนิเทศ (ผู้นำครอบครัวและสมาชิกครอบครัว) ก่อนการดำเนินการ อาจใช้การเตือนให้มีการบันทึกหลังจบการสนทนาหรือการนิเทศในทันทีเพื่อกันลืม หรืออาจใช้การบันทึกเสียงการสนทนาด้วยสมาร์ตโฟนแล้วนำมาถอดความเพื่อบันทึกหลักฐานในภายหลังก็ได้

ภาพประกอบ

รางวัลจากการส่งเสริมความสามารถของนักเรียน

การมีส่วนร่วมของชุมชน

สร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนและบุคลากร

ร่วมมือกันทุกฝ่าย เพื่อเป้าหมายของศรีแก้วประชาสรรค์ "ศรีแก้ว สร้างคนดีสู่สังคม" "ศรีแก้ว สร้างคนเก่งสู่สังคม"

การประชุมบุคลากร นิเทศ กำกับ ติดตาม

